

Lo Somactent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Dissapte 5 de Maig de 1900

Núm. 3.557

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari i en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorfré, carrer Junquera, 6.
No's retornen los originals encara que no's publicin.

Reus, Dissapte 5 de Maig de 1900

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
a provincies trimestre. Ptas. 3'50
Extranjer y Ultramar. Ptas. 7
Anuncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

de continuades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que l'

La que paga més contribució de la pro-vincia.

SABATERIA VALLS

MONTÉROL, 35.-REUS

En aquest antich establiment de calsat, trobarà'l públic un complet y variat surtit de totes classes, poguent garantisselas lo que no 's hi es possible als intrusos en aquesta industria. Formes elegants y que s' adaptan perfectament á la configuració dels peus d'aquest país, sólida construcció y preus sens competencia possible.

PREU FIXO.—SABATERIA VALLS.—PREU FIXO

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS ♦ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmaceutich)

Arrabal Santa Anna, 80

LINFÀ

Tubo pera 2 à 3 vacunas	Ptas. 1'00
Tubo pera 8 à 10 vacunas	1'50
Tubo pera 20 à 25 vacunas	3'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 à 3 vacunas	4'00

Placas pera 3 à 4 vacunas	Ptas. 1'50
Placas pera 6 à 8 vacunas	3'00
Pots pera 25 vacunas	8'00
Pots pera 50 vacunas	15'00

Secció doctrinal

Esperits pessimistas

Esperits impacients y poch altruistes, perdren tota esperansa y se senten enervats per lo desfalliment al veure que las reivindicacions catalanistes no han realitat acció executiva sobre la direcció governamental del Estat espanyol. Y es perque aqueixos esperits que no poden percibir dels moviments socials altres efectes que 'ls que son inmediatissims perque sois així senten satisfetas las seves aspiracions del esperit inquiet, ó apaybagats los seus egoïsmes, essent ells xorxs perque no vessan vida á la societat, se senten febles y impotents per mancarlohi la empenta brutal del Estat, única de la que pensan pot provenir tot progrés, per esser la única que mou als esperits encongits y poch generosos, que res fan, que á tot troban que dir, y que volen trobarho tot sempre fet, pera aprofitársen y donar satisfacció al seu egoisme.

Aqueixos esperits que's creuen que 'ls problemes socials se resolen com qualsevolga negoci; que 's pensan que la Renaixença d'un poble 's realisa ab uns quants mesos; que s'imaginan que l'ànima d'una nacionalitat se la desvetlla en poch temps; que donen per enfonçat un poble perque en setmanas no realisa'ls avensos que á la humanitat civilizada li han costat un sige de travells constants; que no han sentit la necessitat de renaixer fins que les vergessalas del Estat y las disbauxas de la Hisenda los han llenat á la riquesa catalanista; que calificaven, ab rialleta compassiva d'home que 's pensa esser superior, de somniadors y visionaris als que avuy motejan de poch enèrgichs y de poch emprendors; que diuen que un poble no es mascló perque no 's llença al sacrifici estéril, ells que ho fusellarien tot pera sostener la legalitat de les tiranías que 'ls afavoreixen los seus egoïsmes, son los esperits que, fentas 'l despreocupat y despreciant tot, en es creuen, res esperan y no paren en la seva ridícula tasca d'apaybagar entusiasmes, perque ells que ni poden sentirne ni tene empenta pera accions socials profitoses, senten sols goig al exercir la seva acció, que vol esser aneadeora contra 'ls que tenen fé y

esperan, contra 'ls esperits generosos que volen que renixi Catalunya, contra 'ls que saben que la vida dels pobles no es la vida d'un home, y que, per tant, s'ha de travallar sempre pera que 'ls fruixs los gaudexi Catalunya, y no, per precisió, los mateixos que sembran la llevor á la consciència catalana.

Totas las prediccions dels esperits impacients y pessimistas son endebedes. Fonamentades en falsas apreciacions dels fets y inspirades en sentiments encongits, cap significació tenen y cap influència modificadora exerceiran en lo positiu renaixement de la consciència catalana. Lo Catalanisme no ha realitat cap acció que directament anés dirigida á modificar la política espanyola, y ha estat scertsadíssim al prescindir d'aquesta funció política, perque la Renaixença de Catalunya no podía venir de la modificació de las lleys espanyoles. Lo Catalanisme, de lo que es accidental á la vida dels pobles, ha dirigit la acció de Renaixença á la mateixa vida de Catalunya; la ha dirigida als catalans, la ha dirigida á la consciència catalana, únic medi positiu d'anorrear defectes, de desenrotillar qualitats, de revisar sentiments, de fer renaixer normal la vida del nostre poble. Los esperits impacients y 'ls pessimistas y 'ls excéptichs, que no les contemplen més aqueixes lleys espanyolas que no s'han modificat; que 'n prescindeixin de mirar y remirar aqueixa administració espanyola que 'ls indigne; que no trisin perque la cultura no s'ha desenrotllat com per generació espontànea y 'ls sabis catalans no hi son á dotzenas, d'ensà que tant se 'ls ne donava que n'hi haguessin com no; que la desprecien aqueixa oligarquia que explota Espanya, com sempre la ha explotada y fins ara no se'n han temut; que no la busquin á la vida oficial la influència del Catalanisme; que la cerquin á la consciència catalana; que analisin los fets de cada dia y arren per tot Catalunya se realisen per la empenta de la nostra Renaixença; que portin lo seu esperit a que 's parifiqui, y renairi á la esperansa assadollantlo d'entusiasme en aqueixos esclats de vida catalana que iani sovintean; y si 'l seu cor encara batega conmogut per sentiments grans y generosos, sentirán lo benestar que glopadas de sang ardents portarán arren la seva persona; lo seu esperit renairá vivificat per los sentiments que fecunden la vida dels

pobles, y creurán y s'esperarán, y fins, si no son, per la seva degeneració y impotència, esperits perduts pera la Renaixensa de Catalunya, hi contribuirán ab totes las seves activitats sentint lo gran goig que el home li produueix sempre 'l travallar pera fins purament altruiistes, l' esmesser activitats que, fonentse ab las dels núcules humans, contribueixi á un fi tan enlayrat y de resultats tan positius com la Renaixensa de Catalunya.

Que tingan fé y que esperin! Que 's fixin en lo que vol significar lo renaixer d'un poble, y comprendran que 'l malestre que neguiteja 'l seu esperit es fill natural del no véurehi clar del seu entendiment y de lo esquitx dels seus sentiments sense forsa d'expansió per infiltrarse en los sentiments d'un poble. La vida del home no es més que una petita alienada de la vida de las societats, y si 'l home, no comprendento així, se creu que 'ls límits de la acció de las seves activitats vitals son los que marca la seva pell, y 's preocupa sols d'ell mateix entenen que totes las vidas que no son la seva no han de commoureli 'ls seus sentiments, 'l home atura 'l seu desenrotlllo, desvia lo deu de vida que gaudexi, y, enllach d'evolucionar engrandint le seu esperit, lo fa retrocedir á la categoria del esperit de la bestia, doncs que 'l acoressar-se pera aislarse de la vida social aprofitantla sols pera intents egoïstes es devallar als irrationals, que no coneixen més goigs que 'ls del propi plaher. Esperits delirants aparescuts en pobles civilitzats, han cantat las excelencies del home bestial en aqueixar teories xorcas d'amor, que posen per sobre de tot la forsa, què no reconeixen altre plaher que 'l sensual y que no acceptan altre bategar de vida que 'l dels que las han concebudes. Mes la natura es vida, y la vida es amor, y l'amor es deu de vida, y 'ls esclats de vida amor. La forsa es un medi de que disposan 'l amor y la vida; jamay energia fecondant que per si sola fructifiqui. 'L home s'engrandeix tant més com més vida gaudexi y més amor sent. Las societats no prosperan perque hi hagin contests homes que las dominin, sino que evolucionan, quan la vida es utanosa, á tots los que las constitueixen. Los homes grans no son los que dominen y esclavitzan las vidas dels altres pera 'l seu profit, sino 'ls que vessen vida y amor al poble pera activar la evolució dels núcules humans. Los homes superiors no poden esser més los egoïstes de vida miserables que xuclau la dels altres pera enrobustir la seva, sino 'ls altruistes de vida exuberant que la vessan pera nodrir la vida social.

Tinguéu fé y esperéu, esperits impacients! Fecondeu lo d'estre enteniment y 'ls vostres sentiments ab aqueixos principis que redimirán lo vostre esperit del encongiment que 'ls neuleix; penséu que ab les vostres desconfiances injustas y ab les vostres impacencies de neguitós consentit, resteu activitats al renaixement català, que creyeu impossible perque no s'ha realitat com en un somni; no dubteu que sou vosaltres los que no sou pràctichs, ja que exigix impossibles; desvetllieu del tot y miréu ab serenitat lo que 's Catalunya passa, y no dubteu que 'l amor á la nostra terra, que es el fi la causa dels vostres neguits, troberà medi natural de fructificar, deslliurantvos á vosaltres de la angoixa d'un excés de vida el que no estau acostumata y que no s'abéu com esmesser. La vostra vida finerà, y si, encongits sempre, no feu bategar la vostra vida ab lo bategar de la Renaixensa de Catalunya, la vostra existència haurà sigut xorca pera 'ls fins humans, y ni un pensament, ni un sentiment vostre reviurà á la ufanosa vida de la Catalunya renascuda. No gastieu les

vostras energies en plena de fermeles històrius; sius mésseles sempre, y prompte vos sentiréu potents y veureu ben clar que la renaixensa de Catalunya segueix la evolució normal dels pobles que de veras se desenopeixen per cumplir los fins socials y humans que'ls hi pertocan per dret natural.

¡Aixequéuvs y caminéu! Catalunya ha de renixer tota sencera, y per això es que fins als vostres espírits pessimistes voléu que hi arribi l'estímul que vos revihi y vos fassí pendre bon lloc en la noble tasca de desvetllar el nostre poble. ¡Aixequéuvs y caminéu!

D. MARTÍ Y JULIÁ.

Al senyor Dato

Excm. SENYOR:

La «Associació de Dependents de Comers de Reus», noticiosa del pas de V. E. per aquesta ciutat ab direcció á la capital del Principat català, al objecte de estudiar prácticament, las reformas socials que'ls adelantos de la civilisació moderna demanan avuy, impreciosament, te l'alta hora de dirigirli aquesta exposició, en la qual segurament trobará motius sobrats per exercir esas leudables iniciativas, protegit, ab los medis poderosos que al alcans de V. E. estan, á la desvalguda y honrada classe dels dependents de comers.

Desvalguda hem dit. Excm. senyor, y encara es poch gráfica la frase, donchs que nostra classe es la única pera qui ningú te un recorit; y tan certa es l'affirmació, que es la que marxa á la saga de totes las demés classes socials, en materia de concessions que la dignifican. La classe proletaria, en tots sos rams, ha lograt veure colmadas, sino totes, part no petita de sus aspiracions; se han unit, se han confederat y han imposat en molts cassos sos justos desitjos; sols nostra classe segueix estacionada en aquest concert de justas concessions.

En las ciutats que recorri V. E. en aquest viatge que ha emprés ab tan honrós objecte, ficsis detingudament en la manera com viuen y travallan los dependents de comers; estudihi indaguí totes las manifestacions de sa vida, y arribarà á adquirir lo conveniement de que, més que homes, semblan esclaus. Sols trobantse en aquesta tristissima condició dintre de la vida moderna, pot compendres que travallin fortament setze y fins 18 horas diaries, en aquets temps en que la majoria de las demés classes socials que necessitan adquirir lo sustent per medi del treball ha arribat á conseguir la reglamentació de las horas d'aquest, en justa y humanitaria proporción...

Donchs bé, ja que V. E. mostra tan lloables desitjos d'estudiar per si mateix las reformas socials qual implantació es imprescindible, porque així ho demanan los furs de la justicia y de la humanitat, dignis fixar una mirada benévolia en la honrada y soferita classe dels dependents de comers, y en lo sensible cas de que no's porti á cap la necessaria llei del descans dominical, reglamentinse quan menos nostras horas de travall diari, en forma tal que, sense perjudicar los interessos de tercer, trobem lo necessari descans y poguem disposar d'algunes horas para educar nostra inteligença.

Això tan sols, que es ben poch, demana la Associació que te la honra de dirigirte á V. E., de qui espera l'amparo que fins avuy per tots li ha sigut negat.

Deu guardi á V. E. molts anys.—Reus 4 de Maig de 1900.—Per la «Associació de Dependents de Comers de Reus»: Anton Correig, President; Francisco Cabells, vice-president; Joseph Balsells, Anton Ribas, Ramón Pallerols, Pere Sincalbares, vocals; Joseph Borrrell, tesorier; Jaume Socias, Pere Aiguadé, Secretaris.

La guerra del Transvaal

Fa ja cinc dias que la informació dels correspondents inglesos venen assegurant que s'está llurant un important combat entre part de las forces del general Roberts y'ls boers que havian sostingut l'aprop de Wepener; pero per lo que'ls deduheix del conjunt de las notícias rebudes del centre de la guerra, no hi ha tal combat ni es creible que'ls boers ho acceptin, apart dels lleugers tiroteigs á que hauré donat lloc la oposició que la retaguardia dels burghers oposés al avans de las vanguardias inglesas, pera afavorir la retirada de tots os comandos y sus impedimentas sobre Ladybrand.

A creure alguns informes, no resulta tampoch exacta l'affirmació del War Office respecte á que han desaparecut tots los boers, armats que havia en lo Sudoes d'Orange; alguns comandos ab artilleria sembla que encara's mouhen per los districtes de Smithfield y Roxville, amparantse dels accidents del terreno y decidits á prosseguir la guerra irregu-

lar de guerrilles dintre del territori que'ls inglesos s'en fan la ilusió dominar. Ab rahó dey'm ahir que'l War Office era poch afortunat respecte al èxit de sus afirmacions optimistes.

Si en efecte quedan algunes nucleos boers a retaguardia de la línia Ladybrand-Bloemfontein,clar es que d'ells no pot esperarse que s'ameixen seriaument á les forces que constitueixen lo cos d'exèrcit del general Roberts, pero conseguiran per lo menos obligar al generalissim anglès á distreure majors núcleos en la protecció de la línia de comunicacions, debilitant lo principal ó sia lo que Roberts se proposa emplear pera son avans al Nort.

Ademés aquestes petites partides boers que constantment sosundrán l'alarma en los destacaments inglesos que sian poch numerosos, podrán espofitar cualsevol descuyt pera arribar á la vía férrea é interrompre; encara que sols sia accidentalment lo servey d'abasteixements.

S'atribueix als generals que manan las divisions, que operan, al Est de Bloemfontein lo propòsit d'avansar fins Ladybrand pera assegurar y fortaleixer en aquest punt l'ala dreta de la línia de combat que ha d'ocupar l'exèrcit anglès. Això es verosímil, y encara pogueram dir que dintre dels bons principis militars es obligat, donchs situat á Ladybrand un fort núcleo de tropas en comunicació constant ab Thaba Nchu y Bloemfontein es com únicament pot lo general Roberts tindre la seguritat de cubrir son flanch dret, tallant en lo successiu los perils á que s'ha vist exposat fins avuy.

Això 'é, no obstant, un inconvenient. La línia que en aquest cas deu ocupar l'exèrcit de Roberts pera reduhir á sol devant las operacions, presenta una extensió excessiva entre Kimberley, en ahort s'apoya l'ala esquerra, fins Ladybrand, en ahort preén apoyar la dreta; y com per rahons estratègicas lo punt central, ó sia Bloemfontein, es lo que exigeix major concurrencia de forces, la línia ha de resultar molt débil entre Bloemfontein y Ladybrand, així com entre Bloemfontein y Kimberley, y ab millor rahó quant que té necessitat de distreure abundants tropas en la ocupació del territori que té la retaguardia y en la protecció de las vías férreas.

Es de suposar en aquest cas que á Ladybrand situar un fort núcleo que no baixará d'una divisió ab una brigada de Cavaillia y tres ó quatre baterias. A Thaba Nchu, punt obligat pera l'ús dels convoys destinats al sosteniment d'aquesta divisió, se situarà probablement una brigada y tal vegada no sia suficient pera mantenir lo servey de seguritat al devant y l' de patrullas de enllás pera combregar (ab las forces de dreta ó esquerra y vigilar y guardar lo camí que té á Bloemfontein ab Ladybrand.

Y com ja demostravam fa pochs dias que entre Kimberley, las vías férreas y las riberas del Orange y'l Caledón ha d'emplear altres tres divisions y mitja, serán cinch en total las divisions exclusivamente encarregadas de la protecció del territori, quedant reduhit á la meytat l'efectiu ab que'l general Roberts pot contar pera operacions activas.

Es veritat que un dels preferents cuidados del generalissim britanic ha sigut y es lo d'acumular sobre'l teatre d'operacions que se ha assignat to'a la major suma de forces y elements de combat; pero las circumstancies en que se ha colocat la campanya esterilisan en gran part los esfors obligantlo á dispersar aquells mateixos elements que ell volguéu veure reunits pera una acció pederosa y decisiva sobre'l territori enemic.

Entre tant, nostras suposicions d'ahir sembla que comensin á confirmarse ab no icas d'última hora que, sino son en absolut autorisadas, representan quant menos un indicí que coincideix ab nostre criteri Inglaterra desitja la pau més que'ls boers, y salvant la fórmula que á ella conduheixi, à fi de que'l prestigi del Imperi no pateixin, es casi segur que agrahirà la influència extranya que proporciona ocasió pera entaular negociacions que, encara desitjantlas tant, està incapacitada pera iniciar.

En nostre concepció, en l'estat á que han arribat las cosas, la independència de las petitx Republicas boers, per la guerra ó per la pau, està més que may assegurada; l'útim mes d'operacions tan admirablement portadas per os aliats, ha influhit d'una manera casi decisiva en aquest sentit, donchs han costituít una victoria molt major que les obtingudes en antichs combats pera'l prestigi nacional dels dos poble sudaficans.

CRÓNICA

Observacions Meteorològiques

del dia 4 de Maig de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'obser vacío	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observació particular.
9 m. 3 t.	756 757	73 75	'	3'7	Ras	
Horas d'obser vacío						
TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS				
Màxima Sol. 33 Sombra 22	Minim. 9 20	Ter. tip. 14 S. SE.	direcció.	classe can.	Cumul 0'3 0'4	

Sessió del Ajuntament

Baix la presidència de D. Pau Font de Rubinat y ab assistència dels regidors senyors Navés (E.), Amar, Pallejà, Artés, Oliva, Mayné, Vergés, Navés (J.), Massó, Borràs, Aiguadé y Briansó, se celebrà ahir nit la de segona convocatoria.

S'aprobaron l'acta de la anterior, varis dictámens y comptes contra'l Ajuntament.

Lo senyor Alcalde anuncià la vacant del mestre del Ajuntament senyor Martí, per defunció d'aquest y la conveniència de nombrar altra persona que ocipi'l càrrec; haventse acordat que passés a la secció de Govern pera que dictaminí lo que procedeixi fer en aquesta vacant.

Lo senyor Pallejà feu algunes proposicions sobre obracs y aguas, que foren presas en consideració.

Y no haventhi altre assumptu de que tractar s'acecadà la sessió.

En l'expres de dos quarts de vuit d'ahir matí passà per nostra ciutat lo senyor Ministre de la Gobernació, D. Eduard Dato Iradier, en direcció a Barcelona, ahont hi arribà á poch menos de les deu.

Acompanyaven al senyor Dato desde Madrid, los senyors San Simó, secretari del Congrés, D. Emili Moreno, quefe de la secció d'ordre públic del ministeri de la Gobernació, D. Ramón Peris, secretari particular del senyor Dato, lo marqués de Portago, los redactors del «Heraldo» D. Joseph Jerique y de «La Correspondencia Militar».

Sortiren á rebrel á la estació dels Directes los senyors Governador de la província D. Manel Luengo y Prieto; Alcalde d'aquesta ciutat D. Pau Font de Rubinat; ex-senador D. Ernest Castellar; Diputats a Corts per aquesta província D. Isidro Gassol, D. Teodor Gonzalez y D. Enric Llanés, lo Diputat provincial D. Sebastià Montaner, algunas personalitats de Tarragona y verias de Rius.

Al arribar lo tren baixà lo senyor Dato del cotxe en que viatjava pera saludar a las citades persones, en quines hi estigué conversant llarga estona.

Lo senyor Governador y Alcaldes de Reus y Tarragona, al posarse'l tren en marxa, pujaren al cotxe saló del senyor Ministre, accompanyant a aquest fins a la estació de Sant Vicenç.

L'arribada del senyor Dato á Barcelona, segons la contan los diaris de la nit d'aquella ciutat, fou per part del poble prou freda.

Al baixar lo senyor Dato del cotxe s'han sentit á l'andeo alguns aplausos. Les autoritats y sos amics lo saludaren cordialment. Desseguida sortí de la estació y pujà á un londó, ab l's Excm. senyors Capità general, Gobernador civil y Alcalde interfí, dirigintse á la Capitanía general. Al sortir de la estació, alguns dels que formaven los grups situats en lo Passeig de Isabel II han xiutat; pero la policia h'ha repartit algunes garrotades y ha fet algunes detencions que han posat inmediat terme á la manifestació.

Mentre baixaven dels cotxes las persones que han anat á rebrel al senyor ministre devant de la Capitanía general, s'ha interromput lo trànsit dels omnibus, y en lo Passeig de Colón s'han situat alguns grups de curiosos en actitud completament pacífica.

A la hora de la arribada del tren, en lo carrer de Fernando y en algun altre hi havia botigues tancades, pero la major part sols á mitjas.

En la plaça de Sant Jaume se formaren més tard alguns grups no molt numerosos y donaren alguns xiquets y viscacs á Catalunya, entonant los «Segadors», disolguents després. En la plaça y carrers adjacents hi havia forces de la Guardia civil d'infanteria y cavalleria.

Lo número de detinguts ja és 18; a alguns d'ells se'ls posà en llibertat pel matí mateix y á altres per la tarda.

Se dia que les detencions se feren perque no's digué que'ls centralistes no feyan res per l'illustre hoste y fins s'arriba á detindre á un noi que en un tramvia digué que en Dato no li era simpàtic.

Realisació de totes las existències DE LA CASA JOAN • PORTA

No es Lo SOMATENT qui va afirmar que un republicà de fets ó de nom va donar lo crit de «Visca Carlos VII» en la Ermita de Misericòrdia, sinó un de nostres companys, per més que, cap inconvenient tenim en fer nostra aquella afirmació.

Ja ho té entès *Las Circunstancias*; y sàpiga d' avuy pera sempre que las nostres intencions son per lo menos tan honradas com ho poguessin ser las seves y més que les que pogués tenir al consignar que's donaren crits de «Morin los republicans de Reus».

Difficilment lo Gobernador ens arreucaria 'l nom de la persona que donà 'l Visca Carlos VII!, perque l' ofici de denunciadors no 'ns escau; això es que es inútil recomanà à dit funcionari lo medi que té pera venir en coneixement d' aquest fet.

En canvi à *Las Circunstancias* potser no tindriam inconvenient en dirli, baix la promesa de guardar lo secret.

A dos quarts de nou del matí d'ahir se verificà l' enterro de la que en vida fou la virtuosa senyora donya Teresa Pijoan y Miracle, mare de nostre estimat amich particular lo reputat jurisconsult y regidor de nostre Municipi, don Ricart Guasch y Pijoan.

Inútil es dir, donades las simpatías que 'l senyor Guasch compta en nostra ciutat, que la mort de tan virtuosa com bella dama ha sigut molt sentida, y que'l seu enterro ha resultat una verdadera manifestació de dol envers la infortunada família del senyor Guasch.

Nosaltres que per un descuyt involuntari y imperdonable no anunciarírem l'enterro, ens apressurém avuy à testimoniar al senyor Guasch la part directa que prenem en sa pena y li desitjém tota la resignació necessària pera sobreportar tan advers colp de la fortuna, reiterantli la expressió de nostre més sentit condol.

Pera millor comoditat del públic, la empresa de la plassa de toros de Tarragona, ha disposat establir un despaig de localitats y entrades en los porxos de la Plassa de Prim (Agència Morera).

Tenim entès que'ls Dependents de Comers de Reus, aprofitant lo pás del senyor ministre de la Gobernació, han fet entrega à n' aquest del document que en altre lloc del present número publiquem.

Traduïm de «El Ampurdanés», de Figueres:
 «Segons ens ha dit un amich arribat fa poch de París, comença à capifar à l' Embaixada espanyola de França lo fet de que casi tots los catalans, al omplir las fullas que se 'ls hi presentan als hotels y casas de dormir, en lloc de posar el lloc destinat à declarar la nacionalitat ab nom d' Espanya, hi posan «Catalunya». Y 'l nostre amich ens va dir que lo bò del cas es que ès las prefecturas (Governs civils) acceptan com à bona aquesta declaració.»

Los operaris de las mines de Bellmunt, que explota una societat belga, s'han declarat en vaga, haventee amotinat è intentat assalter las dependències de la fàbrica y rompre las màquines.

Lo recaudat en lo dia d'ahir en la Administració de Consums per diferents espècies puja la cantitat de pessetas 954'66.

La Empresa de la Plassa de Toros de Tarragona 'ns participa que l' apartat dels toros se verificarà demà à las onze del matí, quedant suprimides totes las invitacions pera presenciarlo.

Los aficionats que desitjin assistir à dit acte deurán abonar una pesseta, quin producte integral se destinarà à la casa principal de Beneficència.

Dos noys assilats expendiran las entrades.
 Considerém digne d' aplauso l' acort de dita Empresa.

Després de la cura 'l pago

Es cosa cómoda pera tots y assegura als malalts la tan enhelada salut.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª pàgina Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

Articles de verdadera ganga

Mantas de llana, tapets yute, Mocadors de fil y cotó, Velluts negres, Mocadors d' abrich, Franelles blanques, Manteleria, Piques, Trajes de bany pera senyora y caballer teixits cotó.

Articles confeccionats

Brusas parisenques, Faldas, Refajos, Camiseria. A preus increibles. Tres camises pera home 4 ptas. Tres camises pera senyora 3 ptas.

ULTIMS DIAS

Exterior	72'60	Madrid
París	28'60	Londres

Anuncis particulars

ASSOCIACIÓ DE DEDPENDENTS DE COMERS, DE REUS

Acabant aquest mes lo plasso pera paguer ingressar à aquesta Associació, com à soci de número, sense pagar drets d' entrada, la Junta de Gobern de la mateixa ha tingut à be prorrogar per tot lo vinent mes de Maig tal benefici; finit aquest plasso 's pagarán los correspondents drets d' entrada que marca 'l Reglament.

P. A. de la J. de G.—Lo Secretari, Pere Aguadé.

MODISTA DE SOMBREROS

S' ofereix à domicili pera tota classe d' arreglos y confecció dels mateixos.—Arrabal de Santa Anna, número 26, pis tercer.

HORT

Se desitja trobarne un pera arrendarlo en bonas condicions.

Informarán en aquesta Imprenta.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PER AUS DEL CULTIVADOR

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merescut la primera edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impressa en idíoma català, tota vegada que 's vegé agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué convenient procedir à sa reimpressió al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.º major de 440 pàgines y 's ven al preu de 6 rals l' exemplar en aquesta impremta

Diversions públiques

Teatro Fortuny

COMPANYIA DE SARAU

dirigida pels senyors

CORNADÓ Y BLAY

De la que 'n forma part lo notable primer tenor

Don Jaume Casañas

Funció per avuy.—3.º d' abono.—Estreno de la grandiosa sarsuela en tres actes, deis senyors Dicente y Paso, música del eminent mestre Chapí, titulada «Curre Vargas».

Entrada à localitat 3 rals. Id. al paraís 2.

A las nou en punt.

Plassa de Toros de Tarragona

Gran corrida de teros pera 'l dia 6 de Maig de 1900, fira d' aquesta capital.

Se lidiarán sis escudells y braus toros de cinch anys complets de l' antiga y renombrada ganaderia dels seyers

Hereders de Ripamilán ab divisa vermella, per las quadrilles dels afamats destres

Algabeno y Dominguín

Entrada general: sombra Ptas. 4 35

» , sol » 2 70

Lo vigent impost del Tresor, equivalent al del Timbre, à càrrec de la Empresa.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas à la Cocaína y al Menthol

Són lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faringea, ronquera, afonía y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.--REUS.

De venta en totes las bonas farmaciacs y principals droguerias.

